74
M78

UPSC

Moisei Ludmila, Eţco Irina, Tamazlîcari Cristina

MEŞTEŞUGURILE POPULARE

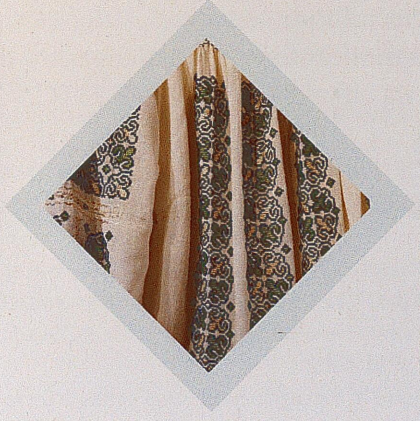
ÎNTRE DESIGN CONTEMPORAN ŞI INSPIRAŢIE TRADIŢIONALĂ

74
M78

Ludmila Moisei, Irina Eţco, Cristina Tamazlîcari

MEŞTEŞUGURILE POPULARE

ÎNTRE DESIGN CONTEMPORAN ŞI INSPIRAŢIE TRADIŢIONALĂ

BŞ UPS «I.CREANGĂ»
Nr. de inv. 595849

Chişinău, 2025

DL

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău
Facultatea Arte Vizuale și Design

Coordonatori: Ludmila Moisei, Irina Eţco, Cristina Tamazlîcari.

Recenzenți:
- Ludmila Mokan-Vozian, dr. în pedagogie, lector universitar, conferențiar universitar, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău
- Tatiana Filipski, dr. în pedagogie, lector universitar, Universitatea Tehnică a Moldovei.

Coperta
Machetare și design: Cristina Tamazlîcari, Igor Tamazlîcari.

Ediție apărută cu contribuția financiară a Agenției Naționale pentru Cercetare și Dezvoltare (ANCD), în cadrul concursului de proiecte TINERI CERCETĂTORI 2025-2026.
Lucrarea a fost discutată și recomandată pentru publicare de către Senatul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, proces - verbal nr. 3 din 27.11.2025
Catalogul apare în cadrul proiectului de cercetare „Valorificarea meșteșugurilor populare în contextul inovației moderne și a educației pentru dezvoltare durabilă” cu cifrul 25.80012.0807.23TC.

DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAȚIONALE
A CĂRȚII DIN REPUBLICA MOLDOVA

Moisei, Ludmila.
Meșteșugurile populare: între design contemporan și inspirație tradițională / Ludmila Moisei, Irina Eţco, Cristina Tamazlîcari; Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, Facultatea Arte Vizuale și Design. – Chișinău: [S. n.], 2025 (CEP UPSC). – 64 p. :il. color.
Cu suținerea financiară a Agenției Naționale pentru Cercetare și Dezvoltare. – [100] ex.
ISBN 978-9975-48-298-1.
745/746(084.1)
M 86

Tipărit la Centrul Editorial-Poligrafic al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”din Chișinău, str. Ion Creangă, nr. 1, MD-2069

IDENTITATEA VIZUALĂ A MEȘTEȘUGURILOR POPULARE

Astăzi, când asistăm la un profund proces de digitalizare meșteșugurile populare vin să formeze o punte esențială între moștenirea culturală și provocările contemporane ale inovației și dezvoltării durabile. Arta meșteșugurilor nu se învață doar prin tehnică, ci se transmite din generație în generație ca o poveste transpusă în creații din lemn, lut, fire, fibre vegetale...adunând în fiecare obiect sufletul unei națiuni. Prin mâinile harnice, dibăcie și răbdare, tradiția prinde formă, capătă viață și devine parte a identității noastre culturale.

Simbolurile străvechi, rânduiala formelor geometrice și cromatica tradițională alcătuiesc un bogat limbaj vizual, din care se inspiră creatorii de astăzi, fie că este vorba de obiectele de port popular, de amenajarea casei sau curții... Meșterii populari lucrează, de cele mai multe ori, cu materii prime precum: lână, lut, lemn, diverse fire, fibre vegetale - folosind tehnici vechi de meșteșugărit, însușite de la înaintași.

Spre deosebire de lucrul făcut în serie, meșteșușurile populare dau naștere unor piese unice, încărcate de poveste și simțire. Iar noutatea vremurilor de astăzi stă în îmbinarea acestor deprinderi vechi cu mijloace moderne, pentru ca lucrul de mână să ajungă la publicul iubitor de frumos și să-și găsească locul firesc în lumea contemporană.

Meșteșugurile populare reprezintă un instrument didactic valoros pentru promovarea principiilor dezvoltării durabile, întemeiate pe cei trei piloni: economic, social și de mediu. În creația sa, fiecare meșter popular pune accent pe talent, creativitate, autenticitate, valori care definesc însăși esența meșteșugului tradițional.

Prin practicarea acestor îndeletniciri, se transmite înțelegerea ciclului firesc al materialelor – de la pregătirea materiei prime, pînă la prelucrarea și întoarcerea naturală în mediul înconjurător. Meșteșugarii ne arată cum pot fi create obiecte utilitare și decorative fără a face risipă, folosind pigmenți naturali și tehnici blânde cu natura înconjurătoare.

Obiectele tradiționale sunt gândite să dăinuie și să poată fi reparate, asemenea celor făurite de strămoșii noștri, care prețuiau calitatea înaintea cantității și respingeau mentalitatea lucrului de „unică folosință".

Păstrarea meșteșugurilor contribuie la diversitatea culturală, oferă un sentiment de mândrie, continuitate și coeziune socială în comunitățile locale. Îmbucurător este faptul că prin intermediul valorificării meșteșugurilor are loc transferul de cunoștințe intergenerațional, presupun un sistem educațional bazat pe mentorat direct, facilitând transferul de cunoștințe și abilități între generații, esențial pentru menținerea vieții rurale.

Această carte-album nu este doar o simplă colecție de imagini. Este un omagiu adus mâinilor neobosite care modelează, țes, cioplesc și pictează. Fiecare logo pe care îl veți descoperi aici este un simbol al autenticității — o încercare de a traduce migala și moștenirea populară într-un limbaj vizual modern și peren.

De-a lungul secolelor, meșteșugurile au evoluat din necesitate vitală în artă aplicată. Dacă în trecut, ele asigurau traiul și identitatea vizuală a gospodăriei, astăzi, ele dobândesc o nouă valoare.

În contemporaneitate, meșteșugurile cunosc o renaștere spectaculoasă. Ele nu mai sunt doar obiecte de muzeu, ci devin:

- Declarații de sustenabilitate, oferind o alternativă etică și ecologică la producția de masă.
- Exprimări ale individualității, pentru că fiecare obiect meșteșugărit cu mâinile să poarte amprenta unică a creatorului său.
- Piloni ai economiei creative, atrăgând tineri designeri și consumatori avizați.

Logoul meșterului popular devine astfel instrumentul esențial prin care tradiția se adaptează pieței globale, oferind garanția provenienței și a lucrului manual de înaltă calitate.

În era vitezei și a producției de masă, meșterii populari rămân păzitorii identității noastre culturale. Logoul lor, devine astfel, mai mult decât o marcă: este o siglă de încredere, un semn al calității garantate de tradiție, și o punte între trecutul nostru valoros și viitor. Fie ca această colecție de simboluri să inspire o nouă generație să redescopere farmecul lucrului făcut de mână și să le ofere meșterilor noștri prețuirea și recunoașterea pe care le merită.

EXPLORAȚI, ADMIRAȚI, PĂSTRAȚI.

Diana Dicusarî,
Președinta AO Uniunea Meșterilor Populari din Republica Moldova

DE LA TAINA MÂINILOR LA SEMNUL MĂRCII

Civilizația noastră, aflându-se astăzi în secolul digitalizării, este condamnată supunerii necondiționate acesteia, digitalizarea, cucerind în plan global toate sferele de activitate ale omului. Meșteșugurile populare, însă, sunt cele care adesea ne fac sa ne oprim din goana vieții pentru a reflecta asupra poveștilor în lemn, lut sau fire, povești scrise cu multă migală și iscusință de meșterul popular. Și dacă în trecut, fiecare meșter era cunoscut prin obiectele create, astăzi, noțiunea de brand este cea care promovează oameni, istorii, tradiții. În cazul meșteșugurilor populare, noțiunea de brand, se regăsește în sigla, logoul, marca identitară ce reprezintă un anumit meșteșug.

Tocmai de la această idee a pornit chintesența prezentului catalog de logouri. Menit să susțină meșterii populari în promovarea produselor meșteșugărești, scopul principal al catalogului constă în validarea principiului, că tradiția bine înțeleasă, este cea mai durabilă formă de inovație, că dialogul intergenerațional între meșteri populari și tineri designeri poate asigura traversarea în tandem, a unei punți, dintre tradiție și brand.

Prin urmare, catalogul servește ca un ghid vizual care demonstrează meșterilor valoarea unui logo bine conceput. Create cu migală și iscusință de tineri designeri, logourile cuprinse în acest volum vin să încurajeze trecerea de la simpla semnătură, la o marcă vizuală profesională, necesară meșterilor populari din diverse domenii, pentru a concura pe piața contemporană.

Prin expunerea diversității și calității logo-urilor, catalogul ajută meșterii populari să se poziționeze clar, dat fiind că logoul devine un „sigiliu de garanție" care atestă autenticitatea și calitatea lucrului manual. Care este rolul deținerii unui logou personalizat de către meșterul popular? Deținerea unui logou profesional, facilitează accesul la piață, fiind esențial pentru promovarea online, participarea la târguri internaționale și colaborarea cu retaileri sau designeri, oferindu-le meșterilor instrumentul vizual necesar pentru a-și vinde produsele la o valoare corectă.

Respectiv, catalogul devine sursă de documentare și inspirație pentru designeri și public, ilustrând modul în care motivele și simbolistica folclorică pot fi stilizate și modernizate fără a-și pierde esența. Deasemenea, ne raportăm și la educația estetică, educând publicul larg cu privire la importanța designului și la felul în care un logo poate transmite o poveste complexă de tradiție, migală și valoare culturală.

Prin elaborarea acestui catalog, pentru prima dată, se încearcă punerea bazelor unui standard de calitate. Prin prezentarea celor mai bune practici în designul de logo-uri pentru meșteșuguri, catalogul setează un etalon de calitate, încurajând excelența vizuală în domeniu. Lucrarea poate servi ca o platformă de întâlnire, facilitând parteneriatele între meșterii care au nevoie de identitate vizuală și tinerii designeri dornici să lucreze cu teme tradiționale.

Astfel, demonstrăm că meșteșugul popular este un domeniu relevant, contemporan și viabil economic, iar logoul este cheia pentru a-i asigura supraviețuirea și succesul în secolul XXI.

Ludmila Moisei

CUPRINS

ARTA FIRULUI ŞI ACULUI **4**
Ţesutul covoarelor **5**
Croşetare **12**
Podoabe şi păpuşi tradiţionale **18**
Confecţionarea pieselor de port tradiţional **20**
SPIRITUL LUTULUI ŞI FOCULUI **26**
Ceramică **27**
MĂIESTRIA LEMNULUI **32**
Prelucrarea lemnului **33**
Instrumente muzicale **36**
ÎNCONDEIEREA OULUI **38**
PRELUCRAREA PIETREI **41**
TAINELE METALULUI **43**
Prelucrarea metalelor **44**
DARURILE NATURII **45**
Fibre vegetale **46**
Prelucrarea pielii **48**
REFLECTAREA MEŞTEŞUGURILOR POPULARE ÎN CREAŢIA TINERILOR PLASTICIENI **50**